

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 9825
Tarih : 06.01.2025

10/2225

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye’de kadın cinayetleri ve şüpheli kadın ölümleri, her geçen yıl artarak toplumsal cinsiyet eşitliğini ve kadınların yaşam hakkını tehdit eden önemli bir sorun haline gelmiştir. Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu’nun 2024 yılına ilişkin verileri, kadın cinayetleri ve şüpheli kadın ölümlerindeki ciddi artışı ortaya koymuş, bu sorunun nedenlerinin araştırılması ve çözüm yollarının tespiti amacıyla Anayasa’nın 98’inci, İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

Sümeyye BOZ
Muş Milletvekili

GEREKÇE

Kadın cinayetleri, sadece bireysel bir sorun değil, toplumsal ve sistematik bir insan hakları ihlali. Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu'nun 2024 yılı raporlarına göre, yılın ilk 11 ayında 375 kadın cinayeti ve 233 şüpheli kadın ölümü kaydedilmiştir. Bu veriler, 2024'ün Türkiye tarihindeki en yüksek kadın cinayeti oranlarına ulaşıldığını göstermektedir. Kadınların yaşam haklarının sistematik bir şekilde ihlal edilmesi, bu sorunun altında yatan nedenlerin derinlemesine incelenmesini ve kapsamlı çözüm önerilerinin geliştirilmesini zorunlu kılmaktadır.

Kadın cinayetleri genellikle eş, eski eş, sevgili veya aile bireyleri tarafından işlenmekte; şüpheli kadın ölümleri ise sıklıkla "yüksekten düşme" veya "intihar" gibi gösterilmektedir. Özellikle şüpheli kadın ölümlerinin birçoğunda delillerin karartıldığı veya olayların gizlenmeye çalışıldığı gözlemlenmektedir. Latin Amerika Model Protokolü gibi uluslararası standartların bu tür vakaların aydınlatılmasında rehber alınması, delil toplama, inceleme ve adli süreçlerin etkinliğini artıracaktır. Ancak Türkiye'de şüpheli kadın ölümleri ile ilgili soruşturmanın yetersizliği, faillerin cezasız kalmasına ve toplumsal adalet duygusunun zedelenmesine yol açmaktadır.

2017'den bu yana toplam 1.494 şüpheli kadın ölümü kaydedilmiştir. Bu vakaların çoğunda ölüm, kadının partneri veya bir aile bireyinin yanında gerçekleşmiştir. Şüpheli ölümlerle ilgili yeterli adli incelemelerin yapılmaması, kadın cinayetlerinin ve sistematik şiddetin üzerinin örtülmesine neden olmaktadır. Bu durum, toplumda kadına yönelik şiddetin normalleştirilmesi riskini beraberinde getirmektedir.

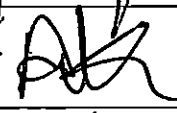
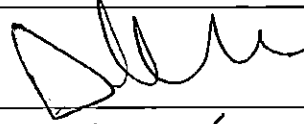
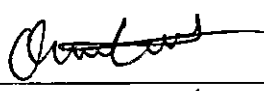
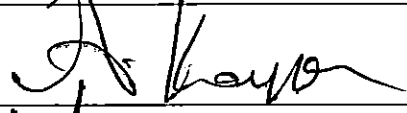
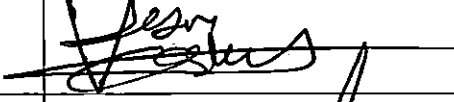
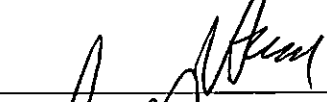
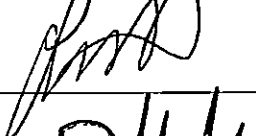
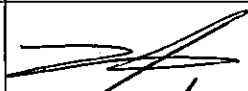
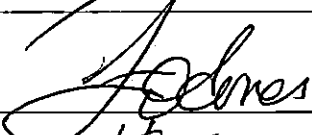
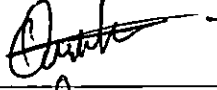
Kadın cinayetlerinin önlenmesi, ancak etkin yasal düzenlemeler ve kapsamlı politikalarla mümkündür. Mevcut yasal çerçevenin kadınların korunması için yeterince uygulanmadığı açıkça görülmektedir. Türk Ceza Kanunu'nda kadın cinayetlerine ilişkin caydırıcı cezaların düzenlenmesi, İstanbul Sözleşmesi'nden doğan yükümlülüklerin tekrar gündeme alınması ve bu konudaki ulusal mevzuatın güçlendirilmesi gerekmektedir. Aynı zamanda, kolluk kuvvetlerinin ve yargı mensuplarının toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda bilinçlendirilmesi, bu sorunun çözümünde önemli bir adım olacaktır.

Kadınların korunmasında yasal düzenlemelerin yanı sıra toplumsal farkındalığın artırılması da önemlidir. Kadına yönelik şiddetin kökeninde, toplumsal cinsiyet rolleri ve kadın-erkek eşitsizliğinin derin izleri bulunmaktadır. Eğitim müfredatına toplumsal cinsiyet eşitliği derslerinin eklenmesi, medya yoluyla bilinçlendirme kampanyalarının düzenlenmesi ve kadınların güçlendirilmesine yönelik sosyal politikaların geliştirilmemesinin sonuçlarını görebilmekteyiz.

Ayrıca, Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu ve benzeri sivil toplum kuruluşlarının kadın cinayetleri ve şüpheli kadın ölümleriyle ilgili yaptığı çalışmalar, bu alandaki eksikliklerin giderilmesi için önemli bir kaynak sunmaktadır. Ancak bu kuruluşların önerilerinin dikkate alınması ve kamu kurumları ile işbirliği mekanizmaları da güçlendirilmediği gayet açıktır.

Türkiye, CEDAW'ı 1985 yılında onaylayarak, kadınlara yönelik ayrımcılığı ortadan kaldırmayı ve kadınların yaşam hakkını korumayı taahhüt etmiştir. Sözleşmenin **Madde 2'si**, taraf devletlere kadınlara yönelik her türlü ayrımcılığı yasaklama ve kadınların insan haklarından tam olarak yararlanmasını sağlama yükümlülüğü getirmektedir. Ancak kadın cinayetleri ve şüpheli ölümlerin artışı, bu yükümlülüklerin etkin şekilde yerine getirilmediğini göstermektedir.

Sonuç olarak, kadın cinayetleri ve şüpheli ölümler sadece bireysel bir sorun değil, toplumun tamamını ilgilendiren, köklü çözüm gerektiren bir insan hakları ihlalidir. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin bu konuda kapsamlı bir araştırma yapması, sorunun kökenine inerek etkin ve sürdürülebilir çözümler geliştirilmesi açısından hayati önem taşımaktadır.

1			
2	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
3	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	SALİHE AYDENİZ	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	YILMAZ HUN	IĞDIR	
15	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	
16	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
17	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	